

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Corona Avrea Svper Mithram Romani Pontificis

Raynaud, Théophile

Romae, 1647

Punctum IV. Notio capitis mystici à S. Paulo aliena, in solum verò S. Petrum perbellè cadens, cum monstrositate bicipitis Ecclesiæ corporis, pugnat è diametro.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10481

PUNCTVM IV.

Notio capitis mystici à S. Paulo aliena, in solum verò S. Petrum perbellè cadens, cum monstrositate bicipitis Ecclesiae corporis, pugnat è diametro.

NOMEN Capitis Ecclesiae, analogicum est, ad caput physicum corporis humani: sicut appellatio corporis mystici, qua Ecclesia designatur in ratione coetus è varijs veluti membris coagmentati, ducta est ex proportione ad corpus physicum, in quo caput est omnium membrorum nobilissimum, quippè sedes omnium sensuum, & origo neruorum per quos è cerebro capiti insito in vniuersum corpus dispersos, motus & sensationes obeuntur, ac directio toti corpori praestatur. Inde tot capitis praecordia, & tantum in eius tutelam naturae & artis studium, de quo plenè in Tractatione de Pileo^a. Per proportionem ergo ad hoc caput, is dicitur visibile caput mystici corporis Christi, qui Ecclesiae vniuersae praest tanquam omnibus fidelibus eminentior, eisque in causa fidei & sanctorum morum, directionem infallibilem praestat, ex Christi institutione, & singularissima Spiritus sancti assistentia, ad metam vsque seculi non defectura. Euoluit optimè hanc mystici capitis notionem Gabriel Biel^b, nec à nobis alibi est praeterita^c.

^a cap. 7.

^b lect. 22. in Cano à lit. 1. ^c l. 5. de Christo fact. + c. 9.

2 Hanc capitis Ecclesiae notionem in S. Petrum cecidisse dum vixit, & cadere etiamnum in successores eius Romanos Pontifices, omnibus semper Catholicis fuit extra dubium: Ideòque passim Pontifices Romani visibilia Ecclesiae capita audiunt, nequicquam frendente,

H Cal-

a 4. Inslit. c. 7.
9. 21.

Caluino ^a, qui nugamentis, veriùs quàm argumentis alibi nullo negotio contritis, hanc apud omnes prostratam Pontificum denominationem ausus est quatere. Effrontissimè verò mentitus est Bucerus, cum effutiuit, eam Capitis Ecclesiæ denominationem, ne ipsi quidem S. Petro à quoquam aliquando fuisse tributam: quod Caluinus ^b merito notat impudentiæ, & quidem insignis. Tamen si vltro do, deceptos esse, qui censuerunt vocem *Cephas*, qua Christus S. Petrum insigniuit, *Caput* sonare: id quod videtur voluisse S. Optatus ^c eo celebri loco quo sic affatur Parmenianum. [Negare non potes, scire te, in v. be Roma, Petro primò Cathedram Episcopalem esse collatam, in qua sederit omnium Apostolorum caput Petrus: vnde & *Cephas* appellatus est.] Idem habet Ioannes 22. loco mox annotando, & Anacletus in Epist. 3. quem tuetur, vt potest Turrianus ^d. Non ascribor, quia tamen vox Græca κεφαλή significat *caput*: tamen Christus cum nomen illud imponeret, non loquebatur Græcè, sed Hebraicè, vel Syriacè, aut vt Iansenus ^e mauult. Chaldaicè: in quibus Idiomatibus vox *Ceph*, aut *Cipha*, quam Græci expresserunt per *Cepha*, non sonat *Caput*, sed *rupem*, vel *saxum*: in quam rem multa habent Caninius ^f, & Adamus Gontzen ^g, & alij quos annotavi in Heteroclitis Spiritualibus, agens de nominum mutatione apud pleròsq. anomala. Afferunt S. Petro hanc visibilis Ecclesiæ capitis prærogatiuam, varia munia in scripturis consignata, quæ studiosè appendunt Hæresicologi, & benè Roffensis ^h, Valentia ⁱ, Bellarminus ^j, Arturus ^m. Et insigniter, nec legislatorem duntaxat agens, cuius tantum est (iuxta Senecam) edicere, sed etiam agens in hoc puncto insignem disputatorem, Ioannes 22. in diplomate damnationis Marsilij Patauini descripto à Bzouio anno 1327. Tamque euidentis est de S. Petro Ecclesiæ capite, vel quod eodem recidit funda-

b 6. de loc. c. 3.

c lib. 2.

d lib. 2. contra Magd. c. 3.

e c. 17. concor.

f de locis noni-
restam c. 3.
g in cap. 16.
Matth. v. 18.
h. 1.

i art. 25. con-
tra Luth.
j lib. 7. analysi
cap 6.
k l. 1. de Pont.
m cap. 19.
n cirones. 2.
o Posnanensis p.
3. c. 6.

men-

mentatio ædificandæ Ecclesiæ saxo Christi suffragium, vt mirum non sit, Catholicos omnes summa semper cōsensione id agnouisse.

3 De eadem prærogatiua S. Paulo vendicanda, nemo hætenus Catholicorū cogitationem susceperat, quamuis ex hæreticis non pauci, eò pridem visi sint collimasse, quatenus pro asserenda æqualitate Apostolorum omnium cum S. Petro, laborauerunt: id quod sollicitissimè nuper fecit homo Apostata vir inutilis, M. Antonius de Dominis, nominatim vrgens S. Pauli paria, interdum etiam potiora, quàm S. Petri decora. Sed ille cum Ecclesiæ homo non fuerit (vt ille quondam de Tertulliano dixit) fecit quod eam personam decebat, incurrens in caput fidei, quo deiecto intentum facilè assequeretur. Adhæsit quoad hanc partem huic tenebrioni, Aduersarius cum quo agimus. Aio *quoad hanc partem*; quia verum est multò plenius insaniuisse M. Antonium de Dominis in hoc negotio, sublata ob illam Pauli cum Petro exæquationem Monarchia, & inducta eius loco anarchia, vniuersaque Hierarchiæ Ecclesiasticæ Symmetria, peruersè labefactata. Hoc primo impetu non est apertè aggressus, is cum quo agimus, sed retenta Pontificiæ dignitatis in Romanis Pontificibus maiestate, eam de nouo auctam voluit, ex allectione S. Pauli ad S. Petrum, ita vt ambobus ex æquo participantibus Pontificiam dignitatem ad modum vnus capitis, succedat Romani Pontifices, veri in sacra Ecclesiæ politia Monarchæ: vnde nihil eis decedere putat, ex eo quod S. Paulus S. Petro æquiparetur: imò multum accedere cùm ad ornamentum, tùm ad potestatis extensionem; eo quod tam illustrem habeant decessorem; ratione cuius, sicut per S. Petrum in Hæbreos, ita in Gentiles quorum erat specialiter Pontifex S. Paulus, summa potiantur spirituali auctoritate.

4 Hic est breuiculus doctrinae Aduersarij, quam insequentibus particulatim excutiemus. Nunc breuiter monstrandum est, decus capitis Ecclesiae, in S. Paulum non cadere; Et nouum hoc caput, quod corpori Ecclesiae appingitur, verè tuber carnosum existimandum esse, non caput; atque adeò monstrositatem mystico corpori inuecturum, si admitteretur. Semper dico iuxta Aduersarium, S. Paulum esse caput, quia tametsi officias hic strenuè captauit, tamen reuincitur apertè id dixisse ac sensisse. An non enim explicatissimè dixit vernaculo suo Idiomate, *S. Pierre, & S. Paul sont deux chefs, qui n'en font qu'un?* Hæc vernacula, quomodò fidelius exprimi Latinè possunt, quàm dicendo: *S. Petrus, & S. Paulus sunt duo capita, quæ non nisi unum efficiunt?* Planè tricator & in plano quærit salebras, qui hoc negat; & inepta grammaticatione refingens vocum notiones, tentat illudere lectoribus, & doctrinam cui tuendæ par non est, vocum rectorio obducere satagit. Itaque rectè assumo, de Aduersarij sententia, S. Paulum dicendum esse caput Ecclesiae. Et verò Aduersarius quamuis illius tituli inuidiam conetur declinare, id ipsum tamen alijs vocibus eadem notione grauidis enunciat, ac proindè nec linguam corrigit, nec sententiam.

5 Ostendo ergo, non fuisse S. Paulum Ecclesiae caput, quia nullas vnquam capitis partes obiuit, nullamque exercuit functionem, ex qua summam illam in Ecclesia regenda auctoritatem prodiderit. Eiusmodi functiones complures, penès quas S. Petrum caput fuisse deprehendimus, subministrant scripturæ. Nam & cum agendum fuit de substitutione vnus alicuius discipulorum in locum de quo præuaricatus erat Iudas; & cum dandum fuit initium prædicationi Euangelij post acceptum Spiritum sanctum; & cum tractanda fuit causa gentium circa obseruationem legalium; primæ semper fuerunt

S. Pe-

S. Petri partes, eique grauissimorum illorum negotiorum directio, tanquam præfidi, & capiti omnia moderanti incubuit. Nihil simile suppetit pro S. Paulo, magis quàm pro alijs vndecim Apostolis: quos tamen ij cum quibus agimus, non exornant titulo capitis Ecclesiæ, nec verò possunt. Sanè quæcumque in S. Paulo celebrantur, ad vendicandam ei dignitatem capitis; prædicatio, multarum scripturarum Canoniarum exaratio, sollicitudo pro Ecclesijs omninò multis ab eo constitutis, aut constituendis, illustre pro Christo martyrium; hæc inquam omnia, sunt ornamenta alijs Apostolis cum S. Paulo communia. Est quia Paulus immediatè à Christo ipso iam cœlis illato vocatus ac eruditus est, & quia plus omnibus laborauit, & Dei causam egit, tam feruidè ac nauiter quàm nemo alius, dicatur antonomasticè *Apostolus*. Sed cum hoc decus, & fundamentum è quo petitur, sit quasi specificè cōmune omnibus Apostolis, nemo non videt id non posse sufficere, ad S. Paulum dignitate capitis vniuersalis exornandum, eumque emancipandum à patria in ipsum potestate S. Petri, qui omnium Christi filiorum pater fuit, & omnium eius ouium pastor & rector, ac proindè etiam Apostolorum.

6 Quinimò suppetit è Scriptura, vnde eam S. Pauli ad S. Petrum subiectionem; ipsius Pauli testificatione astruamus. Narrat ipse B. Paulus^a, se post annos tres à ^{a ad Galic.} vocatione & conuersione sua, cursu prædicationis interciso adijisse Hierosolymam videre Petrum. Vbi Chrysostomus emphasim Græcæ vocis ponderat, quæ est *isōsōra*. Non dixit *isōn*, idest, *ut cernerem Petrum*, sed significantissima voce *isōsōra*, idest, *ut viderem*. Quomodò loqui solent, qui magnas ac splendidas vrbes inuisunt, cognoscendi gratia: Adeò iudicabat operepretium multoque studio dignum, tantummodò videre virum.] Bene, quod Paulus S. Petrum habuit pro quodam veluti

magnificentiae ostento, iuxta Chrysostomum. Quod tamen cursum Evangelicae praedicationis interciderit, tantum ut adeo magnificum spectaculum suismet oculis conspiceretur, homo adeo auersus a se ipso, tamquam a sibi placendo auersus, aegre suadetur. Et quanquam vel ex adito S. Petro, tanquam spectaculo siue obiecto admodum magnifico, ingeratur cogitatio, agnita per Paulum summam in Ecclesia dignitatem S. Petri, tanquam ipsius Christi Vicarij, alioqui si solam Petri sanctitatem & priuata decora insinuare voluisset, non minus congrue adijisset Ioannem dilectum Christo discipulum nulla vnquam abnegati Christi labe pollutum; vel certe Deiparam, cui *inuitati sanctimoniae prodigij*, ac *caelestis spectaculi* nomen est inditum. Quanquam inquam ea Sancti Petri per Paulum aditio cum nonnulla praedicationis Evangelicae incommodatione, ad vsurpandam oculis tantam eius maiestatem, non parum suffragaretur praesenti instituto: tamen aegre (ut dixi) suadetur, quod S. Paulus salutis animarum sitientissimus, & zeli in conuersione gentium flagrantissimi, tantum ad satisfaciendum ei licet sanctae & innocuae curiositati videndi Vicarium Christi in terris, ministerium suum ad tempus deseruerit, & Hierosolymam non breui interuallo seiuertam petierit.

a in cap. 6. ad Gal.

7 Sed neque explet animum, quod S. Hieronymus³ hanc S. Pauli ad Petrum profectioem accuratè expendens, est arbitratus; nimirum factam esse ad honorandum S. Petrum, priorem Apostolum. Hoc si de nuda temporis antecessione in Apostolatu accipiatur, nihil peculiare continebit, ob quod S. Paulus iter potius ad Petrum suscipere debuerit: cum ea ratio aequè militauerit pro omnibus alijs Apostolis praeter quibus ipse erat abortiuus, id est post omnes Apostolos, Christo iam digresso, assumptus ad idem munus. Et tamen peculiari-
ter

ter (vt S. Chryſtoſtomus ibi obſeruauit) uisendi ſolius Pe-
tri gratia ſe profectum, interciſa Euangelij prædicatione
teſtatur Paulus. Illud item certum eſt, profectioſiſ illius
conſilium, non fuiſſe doceri à S. Petro, vt perperam ex
Græca uoce *ἰσχυροῦ* eruit Erſmus; homo ſibi uiſus Græ-
ci idiomatiſ peritior, quàm Chryſtoſtomus in percipiēda
eius uerbi notione. Id enim diſertè reiicit ipſemet Apo-
ſtolus. ^{a cap. 2.} non ita multò poſt, cum ait, primores Apoſto-
lorum, ac ne ipſum quidem Cepham, cuius diſertè me-
minit, nihil ſibi contuliſſe; ideſt nihil ſe ab eis didiciſſe.
propterea que præmiſerat ^{b cap. 10.} *Notum uobis facio Fratres*
Euangelium, quod euangelizatum eſt à me, quia non eſt ſe-
cundum hominem: Neque enim ego ab homine accepi illud,
neque didici, ſed per reuelationem Ieſu Chriſti. Et cum ex
reuelatione eam ſe doctrinam hauiſſe certus eſſet, non
licet fingere, Paulum ancipitem circa doctrinæ, quàm
diſſeminabat certitudinem, uoluiſſe idcirco Petrum adire,
vt ab eo firmaretur in illius doctrinæ ueritate: cum
tamen conſcius unde eam hauiſſet, confeſſetur eodem
loco, anathema inlidendum eſſe cuiſcumque aliter do-
centi; ac ne Angelo quidem de cœlo aduenienti ſi alia
proferret, eſſe fidem præſtandam.

8. Quid ergo tandem cauſæ fuerit, cur Apoſtolus à
Chriſto ipſo de cœliſ immediatè uocatus & eruditus,
tam ſollicitè, nec abſque aliqua Euangelicæ ſementiſ in-
commodatione Petrum adiret? Vno uerbo rem attigit
S. Chryſtoſtomus. ^{c homil. 37. in Ioan.} delatam S. Petro totius Eccleſiæ præ-
fecturam expendens. [Os (inquit de Petro) erat Apo-
ſtolorum, & Princeps; & uertex ipſius coetus: propterea
& Paulus, cum præter alios uiſurus aſcendit.] Vtique
vt ab eo ore Apoſtolorum, reportaret Oraculum, non
ad ſuam eruditionem, ſed ad habendam apud alios ne-
ceſſariam authoritatem, ex confirmatione doctrinæ ſuæ
per S. Petrum. Et hoc eſt, quod mox ſubdit, profectum
ſe.

a q cois Mar
cio cap. 2.

se Hierosolymam, & contulisse Euangelium, quod prædicabat, cum ijs, qui aderant Apostolis; sed nominatim cum coeterorum Capite Petro, ne fortè in vacuum curreret, aut cucurrisset: hoc est ne eius prædicatio irrita abiret, non credituris cuicumque Euangelio fidelibus, nisi illud Petri autoritas firmasset, & pro legitimo agnouisset. Tradit disertè hunc Pauli scopum in ea peregrinatione, Tertullianus ^a, affirmans Paulum adijisse Hierosolymam ad Petrum, *quia auctoritatem fidei, ac prædicationi suæ optabat*. Adstipulatur Theodoretus scribens in hæc verba ad S. Leonem. [Si Paulus prædicator veritatis, & Spiritus sancti tuba ad Petrum accurrit, ut ijs, qui Antiochiæ de viuendo secundùm legem Moyfi disceptabant, definitionem & explicationem ab eo ferret, multò magis nos, qui pusilli sumus & viles, ad solium vestrum Apostolicum accurremus, ut à vobis medicinam vlceribus Ecclesiarum feramus.] Egregiè item Sophronius Hierosolymitanus in Synodica ad Honorium I. cum electus esset in Antistitem, & ad Petri successorem more maiorum de fide sua referret, ait se secutum Pauli exemplum in adeundo Petro. [Paulus enim cum alioqui arcana Dei, quæ non licet homini loqui (ut ipse ait) audisset; metuebat tamen ne cum alijs Euangelium salutis prædicasset, ipse reprobus fieret. Vnde & Hierosolymam ascendit; quanquam Christi discipulus coelestis, & antecessoribus suis diuinis discipulis se submitit, & Euangelicam doctrinam quam prædicabat, ijs qui videbantur alijs antecellere manifestauit, ac dogma cum eis communicauit, postcès interrogando ut firmum sibi fieret, quod tradebat.] Hoc est, eo ipso, quod illo adibat, & percontabatur an non rectè haberet doctrinam quam tradebat, firmam apud alios, & ratam effici prædicationem, alioqui vacillaturam apud alios: ex quo fieret, ut in vacuum curreret, aut cucurrisset, nemine alioqui creditu-

dituro, bonum ac legitimum esse Euangelium, quod Petrus non probasset . Negabat sanè S. Augustinus ^a, credendum esse Manichæo, post ducentos, & amplius à Christo annos venienti, & nouam doctrinam ab Ecclesiæ rectoribus non probatam disseminanti. [Cum ipse Apostolus Paulus post ascensionem Domini de cœlo vocatus, si non inueniret in carne Apostolos, quibus communicando, & cum quibus conferendo Euangelium, eiusdem societatis esse appareret, Ecclesia illi omninò non crederet: Sed cum cognouisset eum hoc annunciantem, quod etiam illi annunciabant, & in eorum communione, atque vnitatem viuentem, accedentibus etiam per eum talibus signis qualia & illi operabantur, ita eum Domino commédante, meruit auctoritatem.]

^a l. 28. contra
Favil. c. 4.

9 Hæc germana causa fuit, cur Paulus Petrum adiret, collaturus cum eo Euangelium, ne apud alios caret auctoritate, quod S. Petrum probasse non constaret. Ex superabundanti, cum alijs item Apostolis, qui videbantur columnæ esse Ecclesiæ, contulit in ea profectioe Euangelium suum Paulus, vt hi Patres admonent, & habetur ex cap. 2. ad Galatas. Ex instituto tamen & principaliter, venit in eam rem videre Petrum: quippè eum in cuius manu Christus comprobationem prædicationis Euangelij à quocumque susceptæ posuerat: ita vt adito Petro, etiam si nullus alius adiretur; omnia quæ docuisset, aut doceret, pura & sana esse habenda non dubitaret. Ideòque Sophronius, firmitatem doctrinæ suæ ab Honorio Petri successore deposcens, non ab ijs, qui fundatas ab alijs Apostolis sedes tenebant; ait se vestigijs Apostoli Pauli insistere, Petrum aduentis in peregrinatione de qua agimus. Sic intellexerunt Pauli in ea profectioe consilium, præter Patres allegatos, grauissimi recentiores, Turrianus ^b, Valentia ^c, Iosephus à Costa ^d, Onuphrius ^e.

^b l. 2. pro Epi-
stolis Pont. c. 4.
^c in Anal. lib.
7. cap. 6.
^d l. 2. de Chri-
sto reuel. c. 12.
^e lib. de prim.
Petr. p. 2. ad 1.

I 10 Ha-

10 Habemus ergo manifestè, S. Paulum non pro Capite Ecclesiæ & æquali fidei Magistro cum Petro se gerentem; sed demissè ad illum aduentem, quasi suscepta discipuli persona, vt apud alios rata esset doctrina quam tradebat, eo ipso, quod Petri Doctoris Eminentissimi à Christo constituti, calculus accessisset. Et hoc est, quod præclarè Gregorius Nyssenus in encomio Apostolorum, quod Gretserus è Viennensi Bibliotheca edidit, his verbis, affirmat de Paulo cæterorum Doctore, Petri ex necessitate discipulo. [Saluator trinam Petri Confessionem, præfecturæ commissione statim confirmat, ex quo eadem dignitas Petro venit, qualis nulli alteri. Et consultissimum fuerit, hanc gratiam, & honorem istum excellentissimum, cum nullo alio comparare velle. Et licet Paulus ad Christum in cœlum ascenderit, vt disceret, quæ discere & alios docere decet; attamen Petrus eundem iam cœlo delapsus, præsentem habebat, & quæ faciendæ essent, & quæ non, exponentem; sibi que ouium præfecturam tradentem, coram audiebat.] En Paulum Petro Apostolorum Doctore (sic enim Petrus à Chryso-
 mo^a denominatur, & eodem recidit, quod Cassianus^b Petrum Magistrum Magistrorum appellat) non cœqualem magistrum, sed ad discipuli modum accidentem; quandoquidem doctrinæ suæ comprobationem à Petro expectat, fide apud auditores vacaturus, si ea comprobatio defuisset.

^a in Encom.
 SS. Petri &
 Pauli.
^b lib. 3. de In-
 carn. c. 22.

^c ubi proximè

¶ Insigne verbum Chryso-
 stomi de Petro, est in hæc
 rem expensione dignissimum: Vocat enim Petrum, *Orthodoxæ fidei principium, Magnum atque illustrem Ecclesiæ Sacerdotem, necessarium Christianorum consiliarium.* In singulis verbis latet auri massa, vt idem Chryso-
 stomi de nominibus alibi^d loquitur. Si enim Petrus de Chry-
 stomi sententia est *principium Orthodoxæ fidei*; mirum non est, Paulum de stabilienda fide Catholica, & Ortho-
 doxa

^d homil. 3. in
 ad Rom.

doxa sollicitum, debuisse ad Petrum adire; si est *magnus Ecclesie Sacerdos*, meritò adeundus fuit ad exquirenda de fide Oracula, & comparandam scientiæ soliditatem; quia labia Sacerdotis custodiunt scientiam & legem requirent de ore eius. Si denique est *necessarius Christianorum Consiliarius*, cuius consilia circa sanitatem doctrinæ ac Christianorum dogmatum, nemo possit missa velle, (idcirco enim paulò post ibidem, vocatur *senilis sapientia Ecclesie*;) sic quoque meritissimò adeundus fuit à Paulo, qui præ Petro erat iuuenis, & religionis Christianæ professione, & ætate; fueratque moribus iuuenis, vt sci-
tè differit S. Gregorius ^a ad illud *iuuenes optimos tollet*; quicquid sit, an cum resipuit, iuuenis esset, an adole-
scens, de quo eruditè Gontzen ^b.

^a 1. 4. in 1. Reg.
ad c. 9.

^b in epist. ad
Roman. 2. 6.
proem.

12 Constat de Pauli à Petro dependentia, in prædicatione solida Euangelij; Vnde disparitas vtriusque & inæqualitas, ac Pauli exclusio à dignitate capitis Ecclesie totius, fit manifesta: Nam si Paulus fuisset æquè caput ac Petrus, imò vnum cum eo caput, non eguisset Petri comprobatione prædicatio Pauli. Quid tale de Petro erga Paulum, proferre possunt aduersarij, vnde concludat, Petrum vicissim Paulo subiacuisse, atque adeò Paulum quoque caput Ecclesie dici posse: Nihil prorsus suppetit. Nam quod vnicum proferri potest, nempe quod Paulus Petro in faciem se restitisse testetur, illa ipsa epistola qua narrat profectionem suam ad Petrum, nullius planè est momenti, etiam si vtrò do Cepham illum, cui se restitisse ait Paulus, fuisse S. Petrum; quod non nemò est inficiatus; veritus siue Paulum insimulandum inde petulantia, siue Petrum deiectionis è gradu; quorum neutrum fieri posse non ambigebat. Ita Clemens Alexandrinus ^c atque Dorotheus ^d; Hoc tamen nullus veterum habuit ratum; sed passim omnes, illum Cepham de quo Paulus, fatentur fuisse S. Petrum Apostolorum.

^c apud Mf. 2.
his. c. 2.
^d in Syop.

Principem; neque tamen idcirco vel Petrus de gradu deiectus est, quia est à Paulo reprehensus, vel Paulus petulantiae nota inurendus; siue quia ex composito ad coetorum instructionem res gesta est, cum simulatione officiosa, ut Chrysostomus ^a, ac Hieronymus ^b, alijque contendunt; siue potius, quia licet ut rectè censuit S. Augustinus ^c, res sit seriò gesta & absque simulatione, tamen ea correptio à Paulo adhibita, non fuit actus iurisdictionis in Petrum, ut infra ex Petro Lombardo, id egregiè explanante referam: sed fuit suggestio plena charitatis, qualem pius quilibet subditus, cum se dat occasio, & vrget necessitas, potest impendere superiori, iuxta doctrinam S. Gregorij ^d, ac S. Thomæ ^e, qui allegato S. Augustino ^f, ait inde perspectam S. Petri humilitatem; cum Apostoli aduentitij reprehensionem non repulerit.

13 Egregiè in eandem sententiam S. Cyprianus ^g, negans praescribendum esse de consuetudine, sed rationi ubique cedendum. [Nam nec Petrus quem primum Dominus elegit, & super quem aedificauit Ecclesiam suam, cum secum Paulus de circumcisione postmodum disceptaret, vindicauit sibi aliquid insolenter, aut arroganter assumpsit; ut diceret, se primatum tenere, & obtemperari à nouellis & posteris sibi, potius oportere. Nec despexit Paulum, quod Ecclesiae prius persecutor fuisset; sed consilium veritatis admisit; & rationi legitimae quam Paulus vindicabat, facile consensit; documentum scilicet nobis, & concordiae, & patientiae tribuens, ut non pertinaciter nostra amemus, sed quae aliquando à fratribus & collegis nostris vtiliter, & salubriter suggeruntur, si sint vera & legitima, ipsa potius nostra ducamus.] Vrget S. Cyprianus eo loco, collegas, ut optimè ibi expendit Pamelius post Remundum Rufum ^h, ne obfirmentur in sententia, sed cedant melioribus

^a ad eum loenm.
^b epist. Lob.

^c epist. 19.

^d homil. 18. in
Ezech.

^e 2. 2. q. 33.

^f in epistol. ad
Gal.

^g epist. 71.

^h con. Mol.
241111 16. 17.

ribus consilijs exemplo S. Petri, qui Paulum non reiecit velut importunum superioris sui Censorem: sed humilimè audiuit, forma factus inferiorum Pastorum cum suis ouibus agentium, si quando ab eis admoneantur, vel etiam corripiantur. Cuius humilitatis in S. Petri factomicanissima decus deturunt, qui S. Paulum, non vt inferiorem cum superiore, sed vt parem cum pari egisse volunt, in ea correptione de vitio non prædicationis, sed conuersationis, vt Tertullianus ^a rectè distinxit.

^a l. de præscr.
cap. 17.

14. Ea igitur Pauli ad Petrum suggestio vel admonitio, absque iurisdictione vlla in Petrum fuit: alioqui liceret quoque Paulum de arrogato ei primatu deicere; quandoquidem à Iacobo admonitus ^b, & tacitè correptus est, quod offensionis apud Iudæos ab ipso consecuturæ minùs prospiceret. Quin potius Petrus Damiani ^c omninò eleganter hoc Pauli factum vrgēs, agnoscit Paulum ex obedientia ad suum Priorem (sic appellat S. Petrum, quia scribebat ad Monachum Benedictinū, cuius superior Prior dicitur) suscepisse eam liberam reprehensionem; eo quod S. Petrus id ei demandasset, vt Neophyti in eius reprehensione docerentur Euangelicam veritatem. [Et in hoc ergo (concludit post longam rei discussionem Petrus Damiani,) quod Petrum visus est corripere Paulus, obsecundatus est, non aduersatus. Et non aduersus eum, sicut Porphyrius opinatur, superbè pugnavit, sed humiliter ministravit. Hæc nimirum Pauli correptio, ministerium fuit obedientiæ, non obiurgatio disciplinæ; non temeritas inuentionis, sed vnanimis concordia voluntatis.] Ac ne quod Petrum Paulo priorem dictum, exposui de prioratu authoritatis, quispiam gratis dictum putet, audiat Sanctum Gregorium ^d, eodem planè sensu accipientem vocem *prioratus*, cum ait. [Bonum Superiorem, & bonis in nullo se præferre; & cum prauorum culpa exigit, *prioratus* sui potestatem

^b Actor. 21.

^c l. 6. epist. 18.

^d l. 1. in di. 9.
epist. 24.

agno-

agnoscere.] Liquet, ibi prioritatem sonare prælationem, non antiquitatem.

15 Faceſſat ergo inconfultus S. Pauli ſublimator, ut Petrum adiuncto ei compare deprimat, vtrumque reuera capitis minorem faciens; quia neuter erit caput abſolutè & ſimpliciter, ſi habeat æqualem: atque ita decolabitur Eccleſia, (ut S. Auguſtinus ^a alicubi loquitur) quod magno emercabuntur omnes Hæretici, quibus in hac parte non eſt minùs cauendus Aduerſarius quem impugnamus, quantumcunque ſe fingat catholicum, & zelum præſeferat magnitudinis Romanæ Eccleſiæ, ac debiti S. Paulo honoris. At non eget Romana Eccleſia, noua hac prærogatiua ex ſucceſſione ad S. Paulum, cum ſatis ei ſuperq. ſit S. Petrus, in cuius perſona tabulas accepit collatæ à Chriſto ſuper omnes fideles authoritatis quatenus non ita collata eſt authoritas ſuprema ſingulari perſonæ Petri, ut in eo & cum eo eſſet extinguenta: ſed cum iure transfuſionis ad legitimum deinceps eiſdem Romanæ Eccleſiæ Antitiſitem, qui idem toti Eccleſiæ præſuturus eſſet, ſuccedens S. Petro. Quod voluit Auguſtinus, cum clauſes dixit eſſe datas Petro in perſona Eccleſiæ, aut ut gerenti typum Eccleſiæ, vel repræſentanti, eius perſonam. Videſis Hieronymum Torrenſem ^b. Nihil igitur ſupremæ authoritati Romanorum Pontificum accreſcit, ex ſucceſſione ad S. Paulum, quibus ad omnem poteſtatis plenitudinem, ſatis ſuperque eſt S. Petro ſuccedere.

^a ſerm. 45. de
verbis Dom.

^b in Confefs.
Auguſt. lib. 1.
cap. 9. S. 1.

16 Non eget item S. Paulus hoc auſtario ornamentum, quod illi Aduerſarius arrogat ex attributa ei dignitate capitis, & æqualitate ad S. Petrum. His inquam falſis laudibus, & commentitio honore quem ei Aduerſarius de ſuo capite aſciſcit, grauatur potiùs quàm honoratur S. Paulus, cui ſatis eſt laudum ſolidarum, cum dicitur poſt Adrianum I. ^c mundi lilium, & Eccleſiæ pulcherrima

^c epi. ad Epifc.
Hiſp.

vima rosa. Post S. Ephremum ^a, *clarissima & iucundif-*
lima Ecclesie lucerna. Post Theodoretum ^b. *Magister*
Magistorum. Post Isidorum Pelusiotam ^c. *Pennatus*
agricola campi dominici. Post Daniele Monachum ^d.
Regia & vocalissima cicada. Post Gregorium Nyssenum ^e.
Cœlestium rerum sensu, atque intellectu erectus, & excel-
lens, terrenarum rerum despectu, atque contemptu sublimis,
illa diuinitus rapti solita mens, illa à Christo moueri consu-
ta lingua, pulcherrimus ille velociter, atque celeriter exa-
rantis scriba calamus, qui eleganter Ecclesie conscripsit pla-
cita, atque decreta veritatis; in manu potentis à Deo conse-
ctum illud telum, à quo in corde Principis mundi tenebra-
rum, lethale ac mortiferum vulnus infixum est: fulgur il-
lud, quod ab Hierosolymis & circumiacentibus regionibus
vsque ad Illyricum, imo verò ad extremos vsque terminos
terre, illuxit: illa diuini tonitru in mystica Euangelij rota,
que in omnem orbem terre habitatum volutata, atque cir-
cumagitata est, clarissima maximeque sonora vox. Satin'
solidorum Pauli encomiorum? Nam ex Chrysofomo,
qui numquam eius laudum satur est; præstat nullum,
flosculum proferre cum iniuria aliorum innumerabiliu,
qui passim apud eum vernant, & in panacea Baltazaris
Ezelij, magnam partem sunt addensati. His ac similibus
S. Pauli encomijs, ac titulis honorificis contenti, boni &
probatu pro S. Paulo æmulatores, non cogitarunt de eo
ornando falsa prærogatiua capitis Ecclesie, & comparis
S. Petro moderatoris; Memores falsam laudem haberi
pro vituperatione, si Cassiano ^f credimus, qui referens,
varios hæreticos specie declinandæ ignominie, aut con-
ciliandi honoris, falsò aliqua Christo tribuisse honorifi-
ca, ait; [Non minoris erroris est, etiam si honor videatur,
Domino IESV impropria addere, quàm propria deroga-
re. Quicquid enim de illo non ita dicitur vt est, iniuria
est.] Idem de S. Paulo, & Sanctis omnibus, statuitor.

^a ad calcē te-
stamenti.

^b dialog. 2.

^c l. 3. ep. 175.

^d in vita Cli-
maci inisio.

^e orat. de hy-
pap. inisio.

^f lib. 1. de tra-
ctat. c. 2.